

“Əcnəbilərdən təmkinli olmağı öyrənmişəm”

Azər Qəribov: “Bakı dünyanın gözəl şəhərləri siyahısında bəlkə də ilk onluğa daxildir”

Gənclərimizin iki hissəyə bölündüyünü deyir. Bir qrup həyatda nəyə nail olmaq istəyir və bunun üçün gecə-gündüz oxuyur. Digər qrup isə həyatın axarı ilə gedir; maşını, maşınının qəşəng signalı, dəbli geyimi olsun, klublarda vaxt keçirsin. Onun fikrincə, bunların hamısı gənclik dövründə lazımdır. Amma gecə klubu ilə yanaşı, oxumağın da vacib olduğunu deyir. Müsahibimiz tanınmış jurnalist, blogger və vaxtilə televiziya ekranlarında yayımlanan “Qərib Azər”, “Oralar” verilişləri ilə sevdiyimiz səyyah Azər Qəribovdur.

- Azər bəy, nə vaxtdan jurnalistikaya başlamısınız?

- Üçüncü sinifdə oxuyanda bildirdim ki, jurnalist olacağam. İlk yazım 1973-cü ildə 12 yaşım olanda “Pionerskaya pravda” qəzetində çıxıb. Tofiq Hüseynov adına 134 nömrəli məktəbdə oxuyurdum. Tofiq Hüseynov vaxtilə çimərlikdə uşaqları xilas edərək batmışdı. Yazım onun haqqında idi. Buna görə menden neçə ildir jurnalistikada olduğumu soruşanda 1973-cü ildən bu tərəfi hesablayıb deyirəm.

- Kiçik yaşlarınızdan jurnalist olmaq istədiyiniz halda, nə üçün sənədlərinizi jurnalistikaya deyil, şərqşünaslıq fakültəsinə verdiniz?

- Orta təhsilimi rus dilində almışdım. İnstituta sənədlərimi verən ili jurnalistika fakültəsində rus bölməsi yox idi. Hansı fakültəyə daxil olmağımın bağlı çox götür-qoy etdim. Jurnalist olmaq üçün jurnalistika fakültəsinə daxil olmaq o qədər də vacib deyil. Buna görə jurnalist olmaq istəyindən əl çəkəndən şərqşünaslıq fakültəsinə daxil oldum. Düşündüm ki, jurnalist kimi şərq dillərindən birini bilmək mənim müsbət cəhətlərimdən sayıla bilər.

- Peşəkar jurnalistikaya nə vaxtdan başladınız?

- Mən həmişə yazırdım. İnstitutda oxuyanda “İzvestiya”, “Komsomolskaya pravda”, “Bakinskiy rabochiy”, “Molodoy Azerbaydjan” qəzetlərində həvəskar jurnalist kimi yazır və qonorar alırdım. Aparıcılığa 1988-ci ildə Azərbaycan Televiziyaşında başladım. “Cənub sərhədlərin keşiyində” adlı verilişin aparıcısı oldum. Azərbaycan generalları haqqında silsilə verilişlər hazırlayırdım. 1990-cı il 20 Yanvar hadisələrindən sonra verilişi bağladılar. Uzun fasilədən sonra 2003-cü ildə ANS kanalında efirə “Qərib Azər” adlı verilişlə çıxdım.

- 1990-2003-cü illər arasında televiziya fəaliyyətinizdə fasilə yaradığınızı dediniz. Bu müddətdə nə işlə məşğul olmusunuz?

- O illərdə bizneslə məşğul olmuşam, müəyyən idarələrdə işləmişəm. Daxili İşlər Nazirliyində çalışmışam və s. Amma yenə balacalıqdan arzuladığım peşəyə qayıtmışam.

- Facebook sosial şəbəkəsində şərhlərinizdən birində artıq səyahət tipli verilişi yenidən ərəşəyə götürmək istədiyinizi bildirmisiniz

- 2002-ci ildə “Oralar” adlı layihəmlə bütün kanalları gözdüm. ANS kanalında layihəmi bəyənib qəbul etdilər. Mirşahin təklif etdi ki, verilişin adını “Oralar” deyil, soyadım Qəribov olduğuna və veriliş qəribçilikdə çəkildiyinə görə “Qərib Azər” qoysaq. Bəyəndim və razılaşdım. 3 ildən sonra digər kanala keçdim və verilişim “Oralar” adı ilə efirə çıxdı. Verilişim düz 10 il - 2003-2013-cü illərdə efirə getdi.

İndi götür-qoy edirəm. O vaxt rəqabət yox idi və bu cür verilişə ehtiyac var idi. Bilirsiniz ki, verilişi tək çəkirdim və hər bir işin öhdəsindən özüm gəlirdim. Verilişin redaktoru da, operatoru da, rejissoru da, musiqi redaktoru da - hamısı özüm idim. O səviyyədə verilişə bəlkə də o vaxt baxılırdı. Amma indi o səviyyədə veriliş hazırlamaq istəmirəm. Çünki mən gəzməmişəm, xarici kanallarda olmuşam, səyahət verilişlərinin necə hazırlandığını görmüşəm. Verilişi istədiyim səviyyədə hazırlamaq üçün maliyyə problemləri var. Digər tərəfdən, hesab edirəm ki, bu sahədə öz sözümü demişəm, bəsdir. Nə vaxtsa ilham gələr, onda başqa bir telelayihəyə imza ataram. Hazırda özümün “5 o'clock” adlı internet verilişimi hazırlayıram. Yəni ekranla birdəfəlik vidalaşmamışam.

- Telekanallardan sizə təklif gəlsə, qəbul edərsiniz?

- Bu, təklifdən asılıdır. Amma onu deyim ki, özgənən verilişini apara bilmərəm. Müəllif verilişi olsa, razılıq verə bilərəm.

- 81 ölkədə yüzlərlə insanla ünsiyyətdə olmusunuz. Səyahət sizdə nələri dəyişib, sizə nələri öyrədib?

- İlk növbədə onu öyrəndim ki, Bakı gözəl şəhərlər siyahısında bəlkə də ilk onluğa daxildir. İkincisi, anladım ki, hər bir cəmiyyət inqilab yolu ilə deyil, evolyusiyaya, təkamül yolu ilə inkişaf etməlidir. Məsələn, dünən növbədə dura bilmirdikse, bu gün ya-

vaş-yavaş öyrənirik. Əvvəllər yolu haradan gəldi keçirdikse, bu gün piyada keçidindən istifadə etməyə başlayırıq. Bir sözlə, inkişaf mərhələ-mərhələ olmalıdır.

Onu da qeyd edim ki, xaricdən bir çox şeyləri öyrənə bilərik, amma onların da bizdən öyrənə biləcəkləri çox şey var; qonaqpərvərliyimiz, qonaqla səmimiyyətimiz, xeyir-şərdə bir-birimizə dayaq durduğumuz və s. Xaricdə bu baxımdan bir az soyuqluq var.

Çox ölkədə olmağımın mənə təsirinə gəlincə, ola bilsin, əcnəbilərdən bir az təmkinli olmağı öyrənmişəm. Bundan başqa, insanlarla məsafə saxlamağı da avropalılardan əxz etmişəm. Bizdə insanlara yaxınlıq verdikcə, sənə daha yaxın olmaq istəyirlər. Düşünürəm ki, insanlar bir-birləri ilə münasibətdə şəxsi sərhədləri keçməməlidir. Xaricdə siz zəng etməmiş avropalının evinə, işinə gedə, axşam 6-dan sonra onun mobil telefonuna, 9-dan sonra evinə zəng edə bilməzsiniz. Bunlar etikadan kənar hesab olunur. Hər dəfə görürsən, ofisdə oturduğum yerdə hansısa dost-tanış içəri girir, deyir, “buradan keçirdim, dedim, bir deyim”. Mən bir-iki dəfə üstüörtülü şəkildə narazılığımı bildirdəndən sonra daha belə etmirlər. Qarşıdakı anlamalıdır ki, həmin vaxt mənim işim ola bilər. Bu, ona görə deyil ki, mən səni görmək istəmirəm. Sadəcə, sənə daha çox zaman ayıra bilməyim üçün

planlaşdırılan vaxtda görüşmək istəyirəm.

- Azər bəy, doğrudanmı çox gəzən çox bilər?

- Xeyr. Çox oxuyan çox bilər. Buna görə oxumaq lazımdır. Çox gəzmək sənə təcrübə verə, təcrübən arta bilər. Amma bilişini artırmaq üçün oxumaq lazımdır. Bir sözlə, çox oxuyan çox bilər, çox gəzən yox.

- “İnşallah”, “ya Allah” sözlərindən çox istifadə edirsiniz. İslama bağlılığınız hara qədərdir? Nə dərəcədə müsəlmansınız?

- Namaz qılmıram, məscidə getmirəm. Mənim ilahi ilə ünsiyyətim şəxsi xarakter daşıyır. Bu ünsiyyətə nə din xadimləri, nə məsləhətçilər tərəfindən müdaxilə istəmirəm. Xoşlamıram

Lalə MUSAQIZI

ki, kimse gəlib mənə nəyi nə təhər etmək lazım olduğunu deyir. Mən Allahın qarşısında özüm cavab verəcəyəm və verirəm. Əsas odur ki, insanın xislətində xainlik, xəyanət, mərdmazarçılıq olmasın, başqalarına pislik etməsin. Bu gün ziyarətə gedib, qayıdandan sonra yenə rüşvət alıb, insanlara pislik etməkdənsə, heç ziyarətə getməsələr, yaxşıdır. Mən Allahla öz arada vasitəçi sevmirəm. Din xadimlərinə hörmətlə yanaşıram. Amma hesab etmirəm ki, onlar nəyə görə mənə ağıl öyrətməlidirlər. Onlar da, mən də insanam. Əgər kimse molla-lıq edirsə, qatı dındardır, bu, o demək deyil ki, mənə yuxarıdan aşağı baxmalı, dərslər deməli, həyatı öyrətməlidir.

- Sizin barənizdə danışanda çox dinamik, güclü humor hissənə malik olduğunuzu və gözəl xanımları sevdiyinizi deyirlər. Gözəl xanım sizin üçün nə deməkdir?

- Düşünürəm ki, kişilər gözəl xanımları sevməlidirlər. Gözəl xanım mənim üçün daxili və xarici görünüşü bir-birini tamamlayan, geyimində zövqlü olan xanımdır.

- Xanımınız gözəl xanımları sevdiyinizə, verilişlərinizdə onlara xüsusi önəm verdiyinizə görə sizi qışqandır ki?

- Elə bir şey etmirəm ki, mənə qışqansın. Mən şəhərlərin, qadınların gözəlliyindən, insanların gözəl hərəkətlərindən zövq alıram. Burada qışqanclıq üçün səbəb görmürəm. Göz baxmaq üçün verilib.

- Oğlanlarınızdan sizin yolunuzu davam etdirəni varmı?

- Böyüyü bizneslə məşğuldur. Kiçiyi hazırda xaricdə televiziya və radio ixtisası üzrə təhsil alır. Bəlkə kiçik oğlum, istədiyi təqdirdə, mənim yolumla gedər. İxtisas, həyat seçməndə valideynlərim mənə təzyiqlə göstərmədiyi kimi, mən də heç vaxt oğlanlarıma təzyiqlə göstərməmişəm. Övladlarıma yalnız məsləhət verərəm, amma təzyiqlə göstərə bilmərəm.

- Gənclərimizdə nəyi görmək və nəyi görməmək istərdiniz? Bizim gənclər Qərbin gənclərindən nə ilə seçilir?

- Bizim gənclərimiz 2 hissəyə bölünüb. Bir qrup həyatda nəyə nail olmaq istəyir və bunun üçün gecə-gündüz oxuyur, özünü dağa-daşa vurur. Digər qrup isə həyatın axarı ilə gedir; maşını, maşınının qəşəng signalı, dəbli geyimi olsun, klublarda vaxt keçirsin. Bunların hamısı gənclik dövründə lazımdır. Gecə klubu da lazımdır, amma bununla yanaşı, oxumaq da vacibdir.

Qərbdə gənclər bilirlər ki, onların gələcəyi öz əllərindədir. “Papa”, “mama”, dayı, tapşırıq, zənglə həyatlarını qura bilməyəcəklərini başa düşürlər. Buna görə elə oxuyurlar ki, nəyə nail olsunlar.

Qərbdə tələbənin harada olmasından asılı olmayaraq, işləməsi ayıb deyil. Bizdə isə gənclərimiz iş seçimi edirlər. Məsələn, “camaat nə deyər” fikri ilə ofisiyent işləməyə utarırlar. Amma Qərbdə tələbələr təhsil haqlarını ödəmək üçün ofisiyent da işləyir, yer də təmizləyir.

5-6 il əvvəl Romada gördüyüm bir mənərə mənə çox təsirəndirmişdi. Səhər saat 7-8-də zibil qutularını yığmaq üçün zibil maşınları gedirdi. 18-19 yaşlı çox göyçək bir qızın zibil maşınına zibil yığdığını gördüm. Dözmədim, ona yaxınlaşıb dedim ki, “siz səhnə, televiziya üçün yaranmışınız, niyə bu işi görürsünüz”. Tələbə olduğunu və təhsil haqqını ödəmək üçün bu işlə məşğul olduğunu qeyd etdi. Əlavə etdi ki, belə bir iş görməsi ayıb sayılırmı. Əfsuslar olsun ki, bizim həyatımızda “camaat nə deyər” ifadəsi önəmli rol oynayır.

- Azər bəy, Avropa Oyunlarının ulduz səfirisiniz. Hansı işləri görürsünüz?

- Səfir oldum, olmadım, bu işləri edəcəkdəm. Azərbaycanda ümumdünya miqyasında tədbirlərin keçirilməsinin tərəfdarıyam. “Avrovizion”dan tutmuş, gələcəkdə keçiriləcək İslam Həmrəyliyi Oyunlarına qədər bütün beynəlxalq tədbirləri alqışlayıram. İndi səfirəm deyə daha aktivəm, Avropa Oyunları ilə bağlı müxtəlif tədbirlərə dəvət edirlər. Düşünürəm ki, biz səfirlərin vəzifəsi yalnız təmsil etdiyimiz idman növünü, Avropa Oyunlarını deyil, sağlam həyat tərzi təbliğ etməkdir. Gəncləri idmanla, bədən tərbiyəsi ilə məşğul olmağa həvəsləndirməliyik. Əgər bizim idmançılar bu oyunlarda qələbə qazansalar, bu, gənclərimiz üçün yaxşı stimuldur.